

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Філологічний факультет
Кафедра германської філології

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИЧНИЙ КУРС НІМЕЦЬКОЇ МОВИ**

Ступінь «бакалавра»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 - Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська
ОПП «Переклад»

Розробник: Баркарь У.Я., старший викладач кафедри германської філології,
доктор філософії в галузі гуманітарних наук Юліан (Баркарь У.Я.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри германської філології

Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри германської філології Олеся (Мироненко Т.П.)

Анотація

Навчальна дисципліна «Практичний курс німецької мови» викладається згідно з робочою навчальною програмою, укладеною відповідно до кредитно-трансферної системи. Програма «Практичний курс німецької мови» призначена для студентів II курсу, які навчаються за спеціальністю «035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська». У межах цього курсу студенти формують загальнокультурну, комунікативну, лінгвістичну та перекладацьку компетентність, а саме розвивають здатність здійснювати спілкування іноземною мовою, забезпечувати адекватне розуміння при обміні інформацією.

Ключові слова: методика, лінгвістична дисципліна, технологія навчання, аудиторні заняття, позааудиторна робота, змішане навчання, дистанційне навчання, науково-дослідницька робота.

Abstract

The academic discipline "Practical German language course" is taught according to the working curriculum concluded in accordance with the credit transfer system. The program "Practical German language course" is intended for second – year students studying in the specialty " 035.041 German languages and Literatures (translation inclusive), major in English". Within the framework of this course, students form general cultural, communicative, linguistic and translation competence, namely, they develop the ability to communicate in a foreign language, provide adequate understanding when exchanging information.

Keywords: methodology, linguistic discipline, teaching technology, classroom classes, extracurricular activities, blended learning, distance learning, research work.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 6 (3/3)	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: пошукові роботи, проектні завдання	Спеціальність: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	<i>Pік підготовки:</i> 2-й	
Загальна кількість годин – 180 (90/90)		<i>Семестр</i>	
Тижневих годин дляенної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: бакалавр	3-й	4-й
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		30 год	36 год
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год	54 год
		<i>Вид контролю</i>	
		залік	залік

Мова навчання – українська, німецька.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: дляенної форми навчання – 180 год.: 66 год. – аудиторні заняття, 114 год. – самостійна робота (37% ~ 63%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Провідною **метою** курсу «Практичний курс німецької мови» є оволодіння лексикою до запропонованих тем, поглиблене вивчення тем з граматики, ознайомлення з різними стилями мови, вміння вирізняти стилі, письмово та усно висловлюватись, застосовуючи різні стилі мовлення, набуття країнознавчих знань. А також навчити вільно і правильно (тобто на основі володіння достатньо об'ємним словниковим запасом з дотриманням фонетичних, граматичних і стилістичних норм) говорити і писати німецькою мовою, читати і розуміти німецьке мовлення на слух, перекладати з німецької мови на рідну, а також читати, реферувати і анатувати будь-які види текстів (крім вузькоспеціальних). Пріоритетним при цьому виступає усне мовлення (говоріння й аудіювання) як головна мета навчання.

Завдання курсу полягає у розвитку мовних знань, навичок та вмінь студента, спрямованих на всеобщий розвиток його професійних та комунікативних компетенцій, та росту його як культурно свідомої особистості.

Передумови для вивчення дисципліни. Вивчення курсу «Практичний курс німецької мови» передбачає набуття початкових знань з дисципліни. Теоретичний курс «Загальне мовознавство», а також практичні курси «Латинська мова», «Українська мова за професійним спрямуванням» сприяють кращому розумінню та успішному засвоєнню базових понять запропонованого курсу.

Навчальна дисципліна на 2 курсі складається з 6 кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **компетентностями**:

I. Інтегральна компетентність:

І.К. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

II. Загальнопредметні:

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ІІІ. Фахові:

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програма навчальної дисципліни І семестр

Кредит 1

Тема 1. Алфавіт. Фонетика німецької мови. Правила читання. Артикль.

Тема 2. Порядок слів у простому реченні.

Тема 3. Пітальні речення.

Кредит 2.

Тема 4. Складений іменний присудок.

Тема 5. Власні назви.

Тема 6. Місяці. Пори року.

Кредит 3.

Тема 7. Теперішній час дієслів.

Тема 8. Заперечення.

Тема 9. Числівники.

Тема 10. Визначення часу.

ІІ семестр

Кредит 4.

Тема 11. Знайомство.

Тема 12. Відмінювання особових і зворотних займенників.

Тема 13. Модальні дієслова.

Кредит 5.

Тема 14. Сім'я.

Тема 15. Відмінювання присвійних займенників і запереченої займенника *kein*.

Тема 16. Ступені порівняння прикметників.

Кредит 6.

Тема 17. Будинок.

Тема 18. Прийменники, що вимагають Dat. і Akk.

Тема 19. Меблі.

Тема 20. Моя квартира.

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

I семестр

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	кон	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1						
Тема 1. Алфавіт. Фонетика німецької мови. Правила читання. Артикль.	10		2			8
Тема 2. Порядок слів у простому реченні.	10		4			6

Тема 3. Питальні речення.	10	4			6
Усього годин:	30	10			20
Кредит 2					
Тема 4. Складений іменний присудок.	10	4			6
Тема 5. Власні назви.	10	2			8
Тема 6. Місяці. Пори року.	10	4			6
Усього годин:	30	10			20
Кредит 3					
Тема 7. Теперішній час дієслів.	7	2			5
Тема 8. Заперечення.	8	2			6
Тема 9. Числівники.	7	2			5
Тема 10. Визначення часу.	8	4			4
Усього годин:	30	10			20
Всього за I семестр	90	30			60
II семестр					
Кредит 4					
Тема 11. Знайомство.	10	4			6
Тема 12. Відмінювання особових і зворотних займенників.	10	4			6
Тема 13. Модальні дієслова.	10	4			6
Усього годин:	30	12			18
Кредит 5					
Тема 14. Сім'я.	10	4			6
Тема 15. Відмінювання присвійних займенників і запереченої займенника <i>kein</i> .	10	4			6
Тема 16. Ступені порівняння прикметників.	10	4			6
Усього годин:	30	12			18
Кредит 6					
Тема 17. Будинок.	8	2			6
Тема 18. Прийменники, що вимагають Dat. і Akk.	8	2			6
Тема 19. Меблі.	7	4			3
Тема 20. Моя квартира.	7	4			3
Усього годин:	30	12			18
Всього за II семестр	90	36			54

4. Теми практичних занять Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
I семестр		
Кредит 1		
1	Алфавіт. Фонетика німецької мови. Правила читання. Артикль.	П – 2
2	Порядок слів у простому реченні.	П – 2
3	Стверджувальні і заперечні відповіді.	П – 2
4	Питальні речення.	П – 2
5	Питальні слова.	П – 2
Разом		10
Кредит 2		
6	Складений іменний присудок.	П – 2
7	Прикметники і прислівники.	П – 2

8	Власні назви.	П – 2
9	Місяці. Пори року.	П – 2
10	Особові займенники.	П – 2
	Разом	10
	Кредит 3	
11	Теперішній час дієслів.	П – 2
12	Заперечення.	П – 2
13	Числівники.	П – 2
14	Визначення часу.	П – 2
15	Повторення.	П – 2
	Разом	10
	ІІ семестр	
	Кредит 4	
16	Знайомство.	П – 2
17	Дозвольте представитися!	П – 2
18	Відмінювання особових і зворотних займенників.	П – 2
19	Аудіювання.	П – 2
20	Модальні дієслова.	П – 2
21	В університеті на перерві.	П – 2
	Разом	12
	Кредит 5	
22	Сім'я.	П – 2
23	Родичі.	П – 2
24	Відмінювання присвійних займенників.	П – 2
25	Заперечений займенник <i>kein</i> .	П – 2
26	Ступені порівняння прикметників.	П – 2
27	Моє родинне дерево.	П – 2
	Разом	12
	Кредит 6	
28	Будинок.	П – 2
29	Прийменники, що вимагають Dat. і Akk.	П – 2
30	Меблі.	П – 2
31	Аудіювання.	П – 2
32	Моя квартира.	П – 2
33	Дім моєї мрії.	П – 2
	Разом	12
	Разом за рік	66

5. Самостійна робота
Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	ІІІ семестр	
	Кредит 1	
1	Фонетичні вправи.	C/p – 8
2	Розвиток діалогічного мовлення. Складання діалогів за темою.	C/p – 3
3	Автоматизація письмових навичок. Творче завдання.	C/p – 3
4	Лексико-граматичні вправи.	C/p – 3
5	Тестування з теми.	C/p – 3
	Кредит 2	

6	Лексико-граматичні вправи.	C/p – 3
7	Розвиток діалогічного мовлення.	C/p – 3
8	Лексико-граматичні вправи.	C/p – 4
9	Автоматизація письмових навичок. Творче завдання.	C/p – 4
10	Виконання контрольних вправ.	C/p – 6
Кредит 3		
11	Граматичні вправи.	C/p – 5
12	Автоматизація письмових навичок. Творче завдання.	C/p – 3
13	Лексико-граматичні вправи.	C/p – 3
14	Розвиток діалогічного мовлення. Складання діалогів за темою.	C/p – 5
15	Виконання контрольних вправ.	C/p – 4
Разом		60
ІІ семестр		
Кредит 4		
16	Лексико-граматичні вправи.	C/p – 3
17	Розвиток діалогічного мовлення. Складання діалогів за темою.	C/p – 3
18	Автоматизація письмових навичок. Творче завдання.	C/p – 3
19	Лексико-граматичні вправи.	C/p – 3
20	Тестування з теми.	C/p – 6
Кредит 5		
21	Лексико-граматичні вправи.	C/p – 6
22	Автоматизація письмових навичок. Творче завдання.	C/p – 3
23	Розвиток діалогічного мовлення.	C/p – 3
24	Автоматизація письмових навичок. Творче завдання.	C/p – 3
25	Виконання контрольних вправ.	C/p – 3
Кредит 6		
26	Лексико-граматичні вправи.	C/p – 3
27	Автоматизація письмових навичок. Творче завдання.	C/p – 3
28	Лексико-граматичні вправи.	C/p – 6
29	Розвиток діалогічного мовлення. Складання діалогів за темою.	C/p – 3
30	Виконання контрольних вправ.	C/p – 3
Разом		54
Всього за рік		114

6. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання: підготовка проектів за темою кредиту (для студентів ДФН).

Основні завдання цього виду діяльності: упевнене спілкування в межах заданих тем; вміння висвітлювати найголовніше та найцікавіше; засвоєння певного обсягу соціокультурних знань за рахунок читання відповідних текстів тощо.

Загальні вимоги до оцінювання проектів:
наявність вагомої в творчому, пошуковому плані проблеми, яка вимагає рішення; практична, теоретична, пізнавальна вагомість результатів; самостійна діяльність студентів на практичному занятті; використання пошукових методів: визначення проблеми, завдань, їх вирішення, висунення гіпотези, обговорення методів пошуку; оформлення кінцевих результатів; аналіз отриманих даних.

Критерії оцінювання: 1) аргументованість вибору теми; 2) розкриття теми ІНДЗ; 3) відсутність граматичних, лексичних чи смислових помилок; 4) рівень творчості, оригінальність теми, підходів, рішень; 5) глибокі знання студента з предмету дослідження під час виступу.

7. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-балльною шкалою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	5 (відмінно)	5 / відмінно / зараховано
80-89	B	4 (добре)	4 / добре / зараховано
65-79	C		
55-64	D	3 (задовільно)	3 / задовільно / зараховано
50-54	E		
35-49	FX	2 (незадовільно)	не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється **відмінно**, якщо усна відповідь студента має глибокі міцні і системні знання з теоретичної дисципліни. Студент може чітко сформулювати основні напрямки курсу, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальної дисципліни, його мету та завдання, володіє знаннями щодо всіх запланованих до конспектування та вивчення першоджерел. Вміє застосовувати здобуті навички у роботі: всі практичні завдання до семінарів виконані вчасно і на високому рівні.

Студенту виставляється **добре**, якщо усна відповідь студента демонструє повне знання програмного матеріалу з курсу. Студент володіє знаннями щодо всіх запланованих до конспектування та вивчення першоджерел, але недостатньо володіє аналітичним мисленням щодо засвоєних дефініцій. Має практичні навички аналізу, всі завдання до семінарів виконані повністю і вчасно, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми та заданих прикладів, недостатньо поєднує надану інформацію з іншими знаннями та навичками.

Студенту виставляється **достатньо**, якщо усна відповідь студента демонструє добре знання програмного матеріалу з курсу. Студент володіє знаннями щодо більшості запланованих до конспектування та вивчення першоджерел, але недостатньо володіє аналітичним мисленням щодо засвоєних дефініцій. Має практичні навички аналізу, більшість завдань до семінарів виконані повністю і вчасно, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми та заданих прикладів, недостатньо поєднує надану інформацію з іншими знаннями та навичками.

Студенту виставляється **недостатньо**, якщо усна відповідь студента не демонструє основні знання теми з курсу, студент має поверхові уявлення про основні методи, техніки роботи з дисципліни, його знання мають приблизний характер, навести практичні приклади не може. Знання першоджерел відсутні. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні та обмеженому життєвому досвіді. Має недоліки в застосуванні практичних вмінь, завдання до семінарів виконані неповністю і невчасно.

Студенту виставляється мінімальний **задовільно**, якщо усна відповідь студента демонструє фрагментарні знання з курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти повторно програмний матеріал. Не демонструє

знання першоджерел. Відсутнє розуміння понятійного апарату, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні завдання до семінарів не виконані.

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

- бути виконаною особисто студентом;
- бути закінченою розробкою, де розкриваються й аналізуються актуальні проблеми з певної теми або її окремих аспектів;
- демонструвати достатню компетентність автора в розкритті питань, що досліджуються;
- мати навчальну, наукову, й/або практичну спрямованість і значимість;
- містити певні елементи новизни.

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 6 кредитів.

ІІІ семестр

Поточне тестування та самостійна робота													Накопичувальні бали/сума
Кредит 1				Кредит 2				Кредит 3					
T 1	T 2	T 3	CP	T 4	T 5	T 6	CP	T 7	T 8	T 9	T 10	C P	
20	20	20	40	20	20	20	40	15	15	15	15	40	300/3 = 100 б.

ІІ семестр

Поточне тестування та самостійна робота													Накопичувальні бали/сума
Кредит 1				Кредит 2				Кредит 3					
T 11	T 12	T 13	CP	T 14	T 15	T 16	CP	T 17	T 18	T 19	T 20	CP	
20	20	20	40	20	20	20	40	15	15	15	15	40	300/3 = 100 б.

8. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи, презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

9. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

10. Рекомендована література

Базова

1. Кудіна О. Ф. Німецька мова для початківців: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. 3-те вид. Вінниця : Нова Книга, 2016. 520 с.

Допоміжна

1. Драб Н.Л. Німецька мова для початківців. Граматика до курсу. Рівень A1-A2. Вінниця: Нова Книга, 2020. 288 с.
2. Драб Н.Л. Німецька мова для початківців. Рівень A1. = Deutsch für Anfänger. Niveau A1: підручник. Вінниця: Нова Книга, 2020. 144 с.
3. Євгененко Д., Білоус О., Гуменюк О. та ін. Практична граматика німецької мови. Навчальний посібник для студентів та учнів. Вінниця, 2004.
4. Німецька мова. Граматика та вправи для початківців: Навч. посібник / Уклад. Т. А. Микал. К.: КНЕУ, 2003. 162 с.
5. Павлишинець О., Петришак Б. Граматика німецької мови. Морфологія та синтаксис простого речення. Збірник вправ для студентів-германістів (українською мовою). Івано-Франківськ, 2017. 144 с.
6. Anne Buscha, Szilvia Szita. Begegnungen. Sprachniveau A1+. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch für Deutsch als Fremdsprache. SCHUBERT-Verlag Leipzig, 2006.
7. Schritte 1. Deutsch als Fremdsprache (Kursbuch & Arbeitsbuch). SCHUBERT-Verlag Leipzig, 2003.
8. Themen aktuell 1. (Kursbuch & Arbeitsbuch). Max Hueber Verlag, Ismaning, 2003.

11. Інформаційні ресурси

1. <http://www.auslandsschulwesen.de>
2. <http://www.daf.uni-mainz.de/landeskunde>
3. <http://www.deutsch-online.com>
4. <http://www.einblicke.com>
5. <https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/index.htm>